

פחד דוד

פרשת
ויצא
י' כסלו
תשע"ז
847

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלוו"ן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוו"ן רבי חיים פינטו זיע"א

שיחה שבועית לפרשת השבוע מאת מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

משכיל לדוד

מעשיו הגשמיים של הצדיק נהפכים לענייני קדושה

"וייקף יעקב משנתו". (בראשית כ"ח ט"ז)

אמרו חכמינו ז"ל (מדרש רבה ס"ט ז) "וייקף יעקב משנתו", אמר רבי יוחנן "ממשנתו".

יעקב אבינו ע"ה שהיה עמוד התורה, כל משך ימי חייו היו מקשה אחת של קדושה וטהרה ועבודת ה' יתברך, ואם הוצרך להפסיק מלימודו ולהתעסק בעניני העולם בדברים הנצרכים לגוף, גם אז נפשו היתה דבוקה בה' יתברך ובתורתו. כשישב לאכול או לשתות מטרתו הייתה שגופו יהא חזק ובריא לעבודת ה', וכשעלה על יצועו לישון - לא להנאת גופו התכוון, אלא בכדי לאגור כוחות מחודשים ולהמשיך בעסק התורה ביתר שאת ובתוספת עמל ויגיעה. נמצא שגם השינה וגם האכילה היו בעבורו כחלק בלתי נפרד מלימוד התורה וגם כשהקיץ משנתו היה נחשב לו כאילו הקיץ ממשנתו.

וזה לשון המסילת ישרים (בביאור מידת הקדושה); שיהיה האדם נבדל ונעתק מן החומריות לגמרי, ומתדבק תמיד בכל עת ובכל שעה באלוקיו. ואפילו בשעת התעסקו במעשים הגשמיים המוכרחים לו מפאת גופו, הנה לא תזוז נפשו מדבוקתה העליון. והנה האיש המתקדש בקדושת בוראו אפילו מעשיו הגשמיים חוזרים להיות ענייני קדושה ממש, עד כאן לשונו הטהור.

ובדרך זו הלך יעקב אבינו ע"ה. כל חייו היה יושב ומתמיד באוהל התורה הקדושה "יעקב איש תם יושב אהלים". עוד קודם שהגיע אל המקום הקדוש ששם ישן הלך והטמין עצמו י"ד שנה בבית שם ועבר, ועבד שם את הקב"ה מתוך עמל ויגיעה ללא עצמיית עין, וגם עתה כשהרגיש צורך דחוף לננום מעט גם אז היה עסוק בדברי א-להים חיים, וזכה בתוך שנתו להשיג השגות גדולות ונוראות, והקב"ה הראה לו בחזון הלילה את הדורות העתידים ואת כל הקורות אותם במשך הגלויות השונות. לכן דרש רבי יוחנן ואמר אל תיקרי "משנתו" אלא ממשנתו, מפני שכל ימי חייו היו מסכת אחת שלמה של עבודת הקודש - הן בלימודו והן בשנתו ותמיד היה דבק בה' יתברך וזכר את תורתו ואת מצוותיו.

וכמוכן שדרך חייהם של אבותינו הקדושים מהווה דרך חיים בעבורנו, ועל האדם מוטלת החובה ללמוד מהם כיצד לנהל את אורח חייו. ישנם אנשים כשהם נמצאים בין כותלי בית הכנסת - יראת שמים נסוכה על פניהם והם יודעים את ה' ונוהרים במצוותיו ומתנהגים כיעקב אבינו ע"ה. אולם מחוץ לבית הכנסת כשהם פונים לעסקיהם הפרטיים ולמרוצת החיים, לפתע שוכחים הם את ה' וזונחים את מצוותיו ופורקים מעליהם עול תורה ומצוות, ומתנהגים חלילה כעשיו הרשע. וכשהם יושבים בסמוך לשולחן להשביע את רעבוונם - מתנהגים הם בהפקרות ומסתאבים בתאוות האכילה, ומשתדלים להתענג מכל טעימה שהיא. וכמוכן שאז אין זכר לקדושה ולטהרה, ואף ברכות הנהנין תחילה וסוף אינן, רח"ל.

ולא זוהי דרכו של יעקב אבינו ע"ה, שבכל עת ובכל זמן ידע הוא את ה' וזכר את מצוותיו כמאמר הפסוק (משלי ג' ו') "בכל דרכיך דעהו", וגם כשהתעסק בעניינים גשמיים כאכילה ושינה - גם אז שכנית ה' הייתה לנגד עיניו וכל

מעשיו היו לשם שמים. ואם בדרך כזו ינהג האדם, אין ספק ששולחנו יחשב לו כמזבח, ובודאי שיקבל שכר מושלם על האכילה וכן על שאר מעשיו הגשמיים, ומעלה עליו הכתוב כאילו עסק בתורה גם בשעה שהוכרח להתעסק בגשמיים.

ועל פי זה יובן ציווי התורה (דברים ו' ז) "ודברת במ שבחך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך", גם כשאדם הולך בדרך או עולה על יצועו מבקשת התורה שבאותה שעה יעסוק בתורה. ולכאורה יש להבין את פשר הציווי והרי בלתי אפשרי לישון וגם ללמוד יחד? אלא הוא אשר אמרנו, אם האדם הולך לישון וכל מטרתו לשם שמים, דהיינו בכדי לחדש כוחות ולהבריא גופו למען התורה הקדושה, הרי שגם השינה נחשבת לו כלימוד התורה וגם אז מעלה עליו הכתוב כאילו עסק בתורה. וכמאמרו של ר' יוחנן "ויקף יעקב משנתו" ממשנתו, שמכיוון שישן לשם שמים נחשב לו כאילו קם ממשנתו, וכאילו גם אז עסק בתורה.

וזה שאמר הכתוב (תהילים פ"ד ח') "ילכו מחיל אל חיל" אף על פי שבמשך היום מפסיק הצדיק מלימודו ועוסק באכילה, שתייה ולינה ושאר צרכי הגוף - אין זה נחשב כהפסק והכתוב מעלה עליו כהולך מחיל אל חיל ברציפות כי הכל מקשה אחת של תורה וקדושה, לפי שגם בחלק הנצרך לצרכי גופו כוונתו היא לכבודה של תורה.

ועלינו לדעת שלא יזכה האדם להרגיש קשר וקירבה אל הבורא יתברך, אלא אם כן יעמול ויתייגע בתורה ויטרח בה כיעקב אבינו ע"ה. כיוון שאז נעשה גופו כלי קיבול ראוי להשראת השכינה בתוכו, ואז יחוש וירגיש קשר וחבור עם השכינה הקדושה. הנה יעקב אבינו ע"ה ללא כל ההשגות הנפלאות במקום אשר ישן רק לאחר שהכין את נפשו בהכנה יסודית על ידי עמל התורה במשך י"ד שנה בבית שם ועבר, ועסק בתורה ללא לאות ואז נעשה גופו כלי קיבול להשגות הנוראות וזכה לקירבה יתרה להקב"ה ולתורתו.

ומכאן התשובה לאנשים רבים הטוענים כי הנה הם מקיימים מצוות ולומדים תורה, אך עדיין אינם מרגישים קירבה אל ה' יתברך ולא חשים מתיקות בקיום המצוות. ופשוט וברור שהסיבה היא מפני שחסר להם בעמל התורה, כי הם אומנם לומדים תורה אך לא עמלים בה ואינם טורחים וימית עצמו סוגייה על בוריה. כי אם יעמול האדם בתורה וימית עצמו עליה - בזה הוא מגלה את אהבתו אליה, ואהבת התורה תביא בעקבותיה ערגה וכיסופין לאהבת הבורא ולקיום מצוותיו ומכאן ואילך מובטח לו שיימשך אחריה. כי העמל והיגיעה סופם להביא לאדם טעם ערב ומתיקות בתורה.

ובידי הווה עובדא שהרגשתי מעט ירידה בעבודת ה', ובקשתי לחזק את עצמי. ובאמת שרק על ידי שעמלתי ויגעתי בתורה וטרחתי להבין סוגייה על בוריה, וכן ביקשתי לרדת לעומק מאמרי חז"ל הקדושים - דבר זה השיב אותי לעלייה רוחנית וכך שוב התחזקתי והתעליתי.

יהי רצון שאהבת ה' תהיה תקועה בליבנו ונעמול בתורה בכל עת ובכל זמן, ובכך נחוש את קרבת ה' ונהיה קשורים ומחוברים בעבודתו אהבה אל תורת ה' ואל מצוותיו.

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

הדלקת נרות 16:00 | 16:14 | 16:03 | 16:18

מוצאי שבת 17:16 | 17:17 | 17:15 | 17:19

רבינו תם 17:53 | 17:49 | 17:49 | 17:54

הילולא
דצדיקיא

י' - רבי איסר זלמן מלצר
ראש ישיבת 'עץ חיים'

יא - רבי משה הררי הדיין
מגדולי ארם צובא

יב - רבי שלמה לוריא
המהרש"ל

יג - רבי דוד שלוש

יד - רבי מתתיה גרג"י

טו - רבי יהודה הנשיא

טז - רבי שאול ידידיה
טאוב האדמו"ר ממודז'ץ

יז - רבי יוסף יוזל הורביץ
הסבא מנובהרדוק

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל
ישלח הודעה: p@hpinto.org.il

במסילה נעלה

שביבי אמונה ובטחון מפקנסו של מו"ר
הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

דברי חכמים

פרפראות לפרשה

משולחנם של חכמי התורה

מתי העונג כולו מושלם?

יעקב אבינו ע"ה מבקש מהבורא: "ונתן לי לחם
לאכל ובגד ללבוש". (בראשית כח. כ)

מכאן דרש בעל 'חובת הלבבות' כי "זאת שאלת
הצדיקים מאת ה'. לא ישאלו המותרות, רק הדבר
ההכרחי בלבד, שאי אפשר לו לאדם שיחיה
בלעדיו. ובדיועו כי נטיית האדם אחר בקשת
המותרות, הוא גורם לו מהומות רבות, ועל כן
כל איש ירא את ה', ראוי לו שיהיה שמח בחלקו
ושיסתפק במועט, ושלא יתאוה המותרות, ויטיב
לבו בירת ה'".

כשביקר פעם הגאון רבי מיכל יהודה ליפקוביץ
זצ"ל בביתו של הרב פולונסקי זצ"ל (שהיה גר
בדירת מרתף בשכונת "בית ישראל" ומי הגשמים
היו דולפים לתוך הדירה), שוחחו ביניהם על
מעלתם הנשגבה של אלו החיים מתוך הדחק
ומסתפקים במועט, ועם זאת עוסקים בתורה
בשמחה ובאור.

וכשדיבר רבי מיכל יהודה בענין זה של הסתפקות
במועט, לפני תלמידיו, אמר להם, בין היתר, את
הדברים הבאים: "דומני שהמצב הגשמי, כפי
שהיו חיים בישיבות לפני עשרות שנים, מסתבר
שבזמננו לא היו מסוגלים לעמוד בנסיון כזה. כי
עכשיו מפונקים הרבה. מפנקים אותם מהבית...
בימים ההם מי חשב על "חליפה"? מי חשב
על "כובע"?... לא היה כלום ולא דרשו כלום.
לא היה חסר כלום. היום החינוך בבתי הורא
אחרת, הפינוק, המותרות והביקוש, שונה הוא,
אפילו אצלנו. פעם החלק הגשמי היה מצומצם
בתכלית".

והוסיף רבי מיכל יהודה: בזמן שלמדתי בוילנא
בשנת תרצ"ב בישיבת רמ"ל, המצב הגשמי
היה ממש נורא... ובכל זאת לא היו נשברים
ממצבים אלו, אלא ישבו ולמדו! כי אלו הזוכים
ללמוד תורה מתוך הדחק, מרגישים בעונג לימוד
התורה, עד שלא חשו בחסרון כל דהו...

זכורני שבימים שלא היה לבחורים מה לאכול,
מרב הדחקות ששררה בישיבה,
היה גם הרבי צם, אף
שבביתו היה אוכל!"

הברכה המושלמת

מר גבי שמואל הי"ו זוכה להיות מן המשתתפים
הקבועים בהילולת הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א
במרוקו, אשר נערכת מידי שנה ביום כ"ו באלול.

יהודי זה היה חשוך בנים, ושנים ארוכות הוא
ואשתו התפללו וייחלו להיפקד בפרי בטן, וקיוו
לזכות במהרה לאחוז בידיהם ילד משלהם.

באחת השנים כאשר מר שמואל השתטח על
קבר הצדיק ביום ההילולא הוא הרבה לבכות
ולתפלל לה' שישוע אותו. בכאבו הרב הכה
על הקבר בראשו וזעק: "אלקא דרבי חיים ענני!"
"אלקא דרבי חיים ענני!"

האנשים שעמדו לידו בסמוך לקבר הצדיק, מהם
מפשוטי העם, ראו את מעשיו ואחוזו בו בחווקה
כדי למנוע ממנו להמשיך ולדפוק את ראשו
בקבר, וקראו אליו: "אל תבכה! אל תבכה! בשנה
הבאה תבוא לכאן בעזרת ה' יתברך עם בן זכר!
אמן!"

כל אותה העת עמדתי בצד, וכשמעתי את
הבטחתם של יהודים פשוטים אלו אשר אינם
נמנים עם בני התורה, עניתי גם אני אחריהם
"אמן". לאחר מכן קראתי למר שמואל והוריתי לו
להתחזק במספר הנהגות כדי שיהיה לברכה על
מה לחול וכך יזכה שהיא תתקיים בו בעזרת ה'.

מר שמואל קיבל את הדברים ויצא מקברו של
הצדיק רגוע ובוטח בכוח הברכה שקיבל שהקב"ה
יזכה אותו בבן זכר בתוך שנה. "כעת יש לי
הבטחה" - אמר, והסיר דאגה מלבו.

כעבור שנה, ביום ההילולא, עלינו שוב כמנהגנו
לקברו של הצדיק זיע"א. כיון שההילולא נועדה
להתקיים במוצאי שבת - שִׁבְּתֵנו את השבת
הסמוכה לה בעיר אסווריא, סמוך לקברו של
הצדיק.

בצהרי יום השבת, בסביבות השעה שתיים, ישבנו
יחד כמה מן המשתתפים, וביניהם היה גם מר
שמואל הי"ו.

"נו, מה עם אשתך? היש בשורות טובות בפּיך?"
פניתי ושאלתי אותו.

במרה מפטירין

הפטרות השבוע: "ועמי תלואים למשובתי". (הושע יא).

ולמנהג בני אשכנז מפטירין "ויברח יעקב שדה ארם" (הושע יב).

הקשר לפרשה: בהפטרות נאמר על יעקב שאחז בעקב עשו אחיו, ככתוב:
"בבטן עקב את אחי". והוא מענין הפרשה שיעקב אבינו בורח מעשו אחיו.

נצור לשונך

האוזן פועלת בשמיעתה

תולה ארץ על בלימה

הנה עצם השמיעה הוא דבר טוב, כמו שאמר הכתוב (ישעיה נה. ג): "שמעו ותחי נפשכם". ונאמר עוד (משלי טו. לא): "אזן שמעת תוכחת
חיים בקרב חכמים תלין". והשמיעה פועלת על האדם לצאת בשמיעה כאלו הוא עושה בעצמו, כמו קריאת מגילה ותקיעת שופר, קידוש
וברכת המזון, שאחד מברך וכל השומעים יוצאים.

וכן בקבלת התורה היה הכל על ידי שמיעה, וכל זה לענין דבר טוב. ולהיפך, חס ושלום, לדבר רע, היא גם כן פועלת הרבה על נפש האדם,
וכידוע מה שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (כתובות ה): תנו רבנן: אל ישימיע אדם לאזניו דברים בטלים, מפני שהן נכונים תחלה לאיברים.

מן האוצר

ממשנתו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

יעקב אבינו יסוד בניינו של עולם

"ועיני לאה רכות ורחל היתה יפת תואר ויפת מראה".
(בראשית כ"ט; י"ז-י"ח)

כותב הרה"ג רבינו אהרן קוטלר זצוק"ל בספרו "משנת אהרן"; הנה אנשים מן השוק מבינים פרשה זו בצורה מסולפת. התורה מספרת שרחל הייתה יפת תואר ויפת מראה ויאהב יעקב את רחל... ומי שאינו מבין חושב שמעורבים כאן רצונות אישיים ואנוכיים חלילה. ובוודאי שביאור כזה הוא דרך סילוף המקרא וזוהי פגיעה חמורה בכבודו של יעקב אבינו ע"ה בחיר האבות, אשר זכה ודמותו חקוקה בכסא הכבוד, להיות אוהב את רחל משום שהייתה יפת תואר ויפת מראה.

ואמנם נכון הוא שרחל הייתה יפת תואר ויפת מראה, ביאורו כפשוטו. אבל כוונת הפסוק גם למעלותיה הרוחניות ולדרגות הקדושה שהיו בה "יפת תואר" במידותיה הנעלות, "ויפת מראה" בצניעותה ובקדושתה.

הנה כשראתה רחל שאביה מכניס אל החדר את לאה - חששה היא שמא אחותה תתבזה, ומיד מסרה לה את הסימנים שהיו בינה לבין יעקב והסכימה לוותר אפילו מלהינשא ליעקב ובלבד שאחותה לא תתבייש. זוהי טהרת הנפש במיטבה, ואלו הן מידות זכות ונעלות שהיו בה. וכשהבחין יעקב אבינו בזוהר מידותיה ובצדקותה - נכספה נפשו להינשא לה. לא כאותם אלו אשר מחפשים אשה רק לשם יופי או לשם ממון, ואינם נותנים ליבם אל מידותיה ומעלותיה לבחון הטובים הם אם לאו.

וכבר אמר שלמה המלך ע"ה (משלי ל"א ל') "שקר החן והבל היופי אשה יראת ה' היא תתהלל". צריך לתת שימת לב מרובה ליראת שמים שבאשה, ולבדוק האם יש בה מידות טובות ודרך ארץ כי זה כל האדם. וכך גם יעקב אבינו מצא תכונות נפלאות אלו ברחל, ועל כך נאמר "ויאהב יעקב את רחל" לפי שאהב את צניעותה ואת מידותיה הטובות, לכן ביקש מלבן לעבוד שבע שנים לזכות בה, כדי שיהיו בידו זמן ושהות נפשית מספקת.

חז"ל אומרים כי דמות יעקב אבינו חקוקה בכסא הכבוד. לכאורה מהו העניין בכך, וכי צריך הקב"ה לדמות צורתו שתהא חקוקה לפניו בכדי שלא לשכוח אותו, הרי הקב"ה זוכר כל הנשכחות ואין שכחה לפני כסא כבודו?

והתשובה היא - ודאי שאין הכוונה לדמות פניו של יעקב, אלא דמות קדושתו וטהרתו וזיו אור פניו שהם החקוקים בכסא הכבוד לאות חיבה יתרה שהקב"ה רוחש לו. ללמדנו כי כל מי שטורח ועמל בתורה הקדושה ובמשך כל ימי חייו מכין עצמו הכנה רוחנית ראויה כדוגמת יעקב אבינו ע"ה, וזוכה להגיע לדרגות נשגבות - הרי שנעשה כל כך חביב ויקר בעיני הקב"ה עד שאור תורתו וקדושתו קרובים אל הקב"ה וחקוקים בכסאו של המקום ברוך הוא. זהו שכרו של אדם המוסר נפשו למען התורה וכל זמנו ועיתותיו נתונים לעבודת הקודש, עבודת ה'. לכן זכה יעקב להיות היסוד העיקרי לבניינו של עולם.

חזק וברוך

מתחזקים באחוה וזוכים לברכה

בפרשתינו אנו מוצאים רמז וחזיון נפלא לנושא עניית אמן אחר הברכה:

בפרשה בה מסופר על הברכות שהעניק יצחק ליעקב, נאמר "ויהי כאשר כלה יצחק לברך את יעקב ויהי אך יצא יצא יעקב מאת פני יצחק אביו ועשו אחיו בא מצדו" (בראשית כז. ל).

מדוע כפלה התורה לכתוב "אך יצא יצא יעקב"?

אלא מסביר בספר 'חיי יצחק', שבעת שברך יצחק את יעקב, עמדה רבקה שם וענתה 'אמן' אחר הברכות, ולכן נרמז שתי יציאות שנפרד ויצא הן מאביו שברכו והן מאמו שענתה אמן. ואכן במילה 'יצא' נכללות האותיות צ"א שהם בגימטריה אמן.

המשפיע הגה"ח רבי אליהו ראטה זצ"ל אמר פעם לשומעי לקחו:

דעו לכם, כי על ידי עניית אמן כהוגן, משפיעים אנו על עצמינו השפעות טובות, בגשמיות וברוחניות, ומגרשים המחלות מן הבית. כל אדם צריך לחשב חשבוננו של עולם, מה חשוב אצלו יותר, האם ללכת לדרוש ברופאים או לענות אמן בקול, שהיא סגולה נפלאה להינצל מכל אלו ולהביא ישועה והצלחה בכל העניינים.

ומובא בספר 'מאורות הדף היומי' (בכורות מג.) בשם הגאון רבי יצחק זילברשטיין:

כידוע, מאה ברכות נתקנו כדי להציל מן הקללות הכתובות בתוכחה. אם כן, אפשר לומר שטעם אמירת תשעים אמינים היא בכדי להציל ממנין התשעים המומים הפוסלים ככהנים שמנאם הרמב"ם (הל' ביאת מקדש ח א). ואכן יש שמצאו לכך סמך: 'המום' בגימטריה 'אמן'.

להוריד שפע מהשמים

הרבנית מייזליש שתח" שבעוררת רבות על נושא חשוב זה, מספרת:

אצל אבא שלי, האדמו"ר מבאבוב זצ"ל, שהתגורר בניו יורק, היה נהוג לחגוג את חג הפורים גם בט"ו באדר, כדי לשמוח עם היהודים שבארץ ישראל.

באחת השנים הייתה שמחה גדולה, כיבדו את אבא ב'ברנדל' והוא בירך 'שהכל נהיה בדברו'. לאחר מכן הוא ביקש לברך ברכת בורא נפשות, והמשגיח של הישיבה עמד לצדו. המשגיח היה נשוי שמונה שנים בלי ילדים, והוא הרגיש שזו עת רצון, אז הוא ענה אמן בכוונה לברכת בורא נפשות, תוך כדי כך שהוא חושב על המשמעות של המילים 'בורא נפשות', הרי זהו רצונו היחיד - לזכות בנפשות.

באותו זמן היה עם אבא שלי אחד הגבאים שהיה לו בן יחיד והוא רצה עוד ילדים, ולא זכה. אז הוא פנה לאבא ואמר: 'גם אני רוצה'. אבא שלי עצם את עיניו והשיב: 'בורא נפשות זה מלשון רבים', והגבאי והמשגיח צעקו יחד: 'אמן'. חלפו מאז עשרה חודשים בדיוק, ואשתו של המשגיח, אחרי תשע שנות נישואין ילדה בת, ואילו אשתו של הגבאי ילדה בן. עשרים שנה אחר כך שני התינוקות הללו התחתנו יחד והקימו בית".

ומבחינתה זה כלל לא מפליא. כך נאמר במפורש "פתחו שערים ויבוא גוי צדיק שומר אמונים", כי בכוחה של עניית אמן לפתוח שערי גן עדן ולהוריד שפע וברכה מהמקור העליון. "וזה ממש מדהים עד כמה שהמילה 'אמן' היא משהו קטן כל כך שפועל ישועות עצומות".

מתורתו של אליהו הנביא זכור לטוב

זכור לטוב

שכל המבעט ביסורין סימן רע לו. אמרו חכמים וכי לא בדין עונותיו באו עליו היסורין אתמהא. אלא באו עליו היסורין ע"י שעשה דברים מכוערים ודברים שאינם ראויים והוא בידיו עוקר את עצמו מן העוה"ז ומן העוה"ב.

אמר להם הקב"ה לישראל; אם אתם באים ללמוד דרכי, בואו ולמדו מאנשי דור המדבר, שאע"פ שעשו את התורה כל ימיהם כיון שאמרו לפני דבר שלא כהוגן הפגעתו בהן מיד, לכך נאמר "קול ה' חוצב להבות אש קול ה' יחיל מדבר יחיל ה' מדבר קדש".

חזר הקב"ה לרצות את ישראל ואמר להם; בני נשבע אני בכסא הכבוד שלי שאפילו תינוק בבית רבו עוסק בתורה לשמי, שכרו מונח לפני ובלבד שיהא שמור מן העבירה. ואפילו אין בידו של אדם אלא דרך ארץ ומקרא בלבד, שכרו מונח לפני ובלבד שיהא שמור מן העבירה. ואפילו אין בידו של אדם לא מקרא ולא משנה אלא משכים ומעריב לבית הכנסת ולבהמ"ד וקורא ק"ש בעבור שמי הגדול, שכרו מונח לפני ובלבד שיהא שמור מן העבירה.

למה ישראל דומין בעולם הזה לפני אביהן שבשמים? לאילה זו שמעברת בצער ויולדת בצער, תחלתה קשות ונחת רוח בסוף, שנאמר "קול ה' יחולל אילות ויחשוף יערות ובהיכלו כולו אומר כבוד". באותה שעה יהיה כל העולם מרתיע ויאמרו שמא בא מבול לעולם לאבד את העולם, שנאמר "ה' למבול ישב", השיבה רוח הקודש אותן ויאמר לא בא מלך מלכי המלכים הקב"ה אלא לעשות משתה לבניו ויאמר לא באתי אלא למלוך על כל העולם, שנאמר "וישב ה' מלך לעולם". ומפני מה אני מולך מפני שאתם מפרכסין במעשיכם הטובים ובתלמוד תורה, שנאמר "ה' עוז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום".

על מים רבים", על ששפכתי לכם דברי תורה כחלב וכשמן המורק מכלי אל כלי ואין קולו נשמע, לכך נאמר "אל הכבוד הרעים ה' על מים רבים קול ה' בכח קול ה' בהדר".

משלו משל למה הדבר דומה?

למלך שהיו לו בניו גדולים מהם בעלי תורה נביאים וכתובים ובעלי משנה וגמרא ובעלי משא ומתן, נשא אשה אחרת עניה והיה לו בנים ממנה. שיגורן למקרא ומשנה וגמרא ודרך ארץ, היה יושב ומצפה מתי יהיו כבנים הגדולים. לימים באו אצלו ואין בידם לא מקרא ולא משנה ולא דרך ארץ. והיה יושב לפנייהם ואומר בתים שבניתי ושדות שקניתי וכרמים שנטעתי לאלו למה עשיתי כל אלו?

כך ישראל דומין בעוה"ז בפני אביהם שבשמים בשעה שאין בהם דברי תורה, לכך נאמר "קול ה' בכח קול ה' בהדר קול ה' שובר ארזים", אלו בני אדם שהם פקחין בדברי העוה"ז במשא ומתן ובכל מלאכות ואין בהם דברי תורה, אינם משולים אלא כארז - מה ארז אינו מוציא פירות כך כל מי שאין בו ד"ת נמשל הוא כארז. שנאמר "ואנכי השמדתי את האמורי מפניהם אשר כגובה ארזים גבהו" (עמוס ב), ואומר "וישבר את ארזי הלבנון" אלו בני אדם שהיו בבית ראשון שהיו מפוקחין ועומדין במקומם ולא היה בהם דברי תורה, לכך נאמר "וישבר ה' את ארזי הלבנון וירקידם כמו עגל לבנון ושריון כמו בן ראמים".

מכאן אמרו החכמים; המבעט ביסורין - כופליו אותם עליו. משלו משל למה הדבר דומה?

לבעל הבית שהיה לו פרה מבעטת ונתן בה חבל של עשר אמות והיתה מבעטת, ונתן בה חבל של חמשים אמות, שנאמר "כי כפרה סוררה סרר ישראל" (הושע ד), הא למדת

מצות ה' ברא מאירת עינים יראת ה' טהורה עומדת לעד משפטי ה' אמת צדקו יחדו הנחמדים מזהב ומפז רב ומתוקים מדבש ונופת צופים. מכאן אמרו חכמים כל זמן שבני אדם מבטלין מן התורה מבקש הקב"ה להחריב את העולם, שנאמר "הבו לה' בני אלים" (תהלים כ"ט) ואין אלים אלא מלאכי השרת. אמר הקב"ה על שהרביתי בני האדם כעופות השמים וכדגי הים, אינם עושים לי רצוני, לכן הסתרתי מהם.

"הבו לה' כבוד ועוז הבו לה' כבוד שמו", ואין כבוד אלא תורה, שנאמר "ישימו לה' כבוד ותהלתו באיים יגיד" (ישעיה מ"ב) ואומר "תנו לה' אלהיכם כבוד" וגו' (ירמיה י"ג). "השתחוו לה' בהדרת קודש", מכאן אמרו אל יעמוד אדם בתפלה עד שיאמר הלכה אחת או פסוק אחד, לכך נאמר "השתחוו לה' בהדרת קודש".

"קול ה' על המים", אין מים אלא תורה, כך שנו חכמים חכמים הזהרו בדבריכם שמא תורו דבר אחד שלא מן התורה ותתחייבו עליו מיתה לשמים, ואף התלמידים הבאים אחריכם יורו משמיכם דבר אחד שלא מן התורה ויתחייבו עליו מיתה לשמים ח"ו ונמצא שם שמים מתחלל.

"אל הכבוד הרעים ה'"

אנשי אמונה

אורחות חיים מתוך הספר "אנשי אמונה" לתולדות צדיקי משפחת פינטו זיע"א

כוחו של הצדיק זיע"א ביום ההילולא שלו, כך נוהג מו"ר שליט"א לומר ולשנן באזני שומעי לקחו, הינו גדול לאין ערוך ושיעור. הרב יהודה לייב רסקין זצ"ל, (הרב רסקין חי ופעל רבות במרוקו, בשליחות הרבי מליובאוויטש זצ"ל, במשך כארבעים וחמש שנים, עד פטירתו לאחרונה ממחלה קשה) גיל לומר, ואף הרבה אומרים זאת, בראותם את הקהל האדיר שבא להשתטח על קברו של הצדיק ביום כ"ו באלול בכל שנה.

בהילולא רואים את גודל התמימות של כל הבאים. מחד גיסא באים לכאן אנשים מלומדים, מכובדים, אשר רוב חייהם מלאים בגשמיות. ומאידך גיסא, בבואם אל הקבר הכל הופך לרוחניות. ליד הקבר הם מתבטלים לגמרי, ובבת אחת הופכים לאנשים אחרים. סימן הוא כי בשורשם הם טובים והגונים.

כשאדם עומד למול הקבר, ורואה את המצבות, הוא יודע כי זה סוף כל האדם, ואז כל כולו מתפשט מהגשמיות והופך כולו לרוחניות. ואחר ככלות הכל, כשההילולא מסתיימת, וכל אחד חוזר לו לביתו, הולך הוא מכאן עם רגש רוחני ועם התעלות בקודש.

יצר הרע מתחיל קצת את עבודתו, ומנסה להשכיח את כל הרוחניות שהשיג בהילולא. ואין הדבר תלוי עכשיו אלא בנו, שאנו מחויבים לנצחו, בחינת מה שנאמר "כי תצא למלחמה על אויבך ושבית שביו". רוצה לומר, להשתדל לשבות אותו קודם שישיבה אותו. ורק על ידי תורה אפשר בקלות לנצח את היצר הרע. ואותו יצר הרע יודע את זה, ולכן הוא מנסה שוב ושוב להכשיל את האדם.

הוא שאומר הכתוב "ושבית שביו", שהמלחמה צריכה להיות תמידית, שכל הזמן צריך לשבות ממנו, ולא רק דקה אחת ותו לא. והיצר הרע יודע שיבוא זמן וההתעלות תכבה, לאחר כמה ימים ימעט האושר הרוחני, ואז הוא מחכה לשעת הכושר. משום כן על האדם תמיד להתעלות, ותמיד להחזיק אצלו את מה שקיבל ברוחניות בהילולא של הצדיק.

אותה קדושה, אותה קיבל כל אחד ליד קברו של הצדיק ביום ההילולא, ובפרט לאחר כמה ימים של התעלות בתורה ובמצוות, ובשמיעת סיפורי צדיקים - אותה קדושה צריכה להישאר אצל האדם לתמיד, מתוך חמימות והתלהבות. ויוסיף עליה מיום ליום בבחינת "אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה".

אמנם הדבר קשה, ולזה צריך הרבה סיעתא דשמיא, כי ללא סיעתא דשמיא אי אפשר להתגבר על היצר הרע המנסה להכשיל את האדם. לכן נאמר "ונתנו ה' א-להיך בידך", על ידי סיעתא דשמיא מאת השם יתברך תישאר כל הקדושה אצל האדם, והוא ימשיך כל ימיו בהתעלות רוחנית.

